

Michael Wegener (1938-2024)

2 lutego 2024 r. zmarł profesor Michael Wegener, wybitny przedstawiciel nauk o przestrzeni i wieloletni bliski współpracownik Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Polskiej Akademii Nauk.

Michael Wegener urodził się w Bremie. Studiował na Technische Universität Berlin, gdzie w 1966 r. uzyskał dyplom z architektury. Po kilku latach pracy na uczelni jako asystent badawczy i techniczny, przeniósł się do Frankfurtu nad Menem, gdzie objął stanowisko kierownika grupy badawczej w amerykańskim Battelle Institute. Od 1977 r. był związany z Uniwersytetem w Dortmundzie, początkowo jako kierownik projektów i zastępca dyrektora Instytutu Planowania Przestrzennego, a od 1991 r. jako profesor na Wydziale Planowania Przestrzennego.

Spędził również kilka lat w Japonii, prowadząc wykłady na Uniwersytecie Tokijskim oraz Uniwersytecie w Gifu, a także pełnił funkcję profesora wizytującego w Centre for Advanced Spatial Analysis, University College London. Od lat 90. XX w. profesor Michael Wegener był zaangażowany we współpracę naukową z Instytutem Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Polskiej Akademii Nauk (IGiPZ PAN), aktywnie uczestnicząc w konferencjach Warszawskiego Forum Regionalnego oraz współpracując w ramach kilku międzynarodowych projektów w programie ESPON. W późniejszych latach współpracował z IGiPZ PAN w ramach firmy planistyczno-konsultingowej Spiekermann & Wegener. Warto wspomnieć o jego udziale w projektach dotyczących konsekwencji przestrzennych rozszerzenia Unii Europejskiej (ESPON 1.1.3) oraz przestrzennych efektów rozwoju europejskich sieci transportowych (ESPON TRACC), które miały istotne znaczenie dla polskiej nauki. Publikował także w czasopiśmie *Europa XXI*, wydawanym przez IGiPZ PAN (Wegener et al., 2005).

Głównym obszarem zainteresowań naukowych Michaela Wegenera było modelowanie systemów miejskich. Był autorem jednego z najbardziej zaawansowanych dynamicznych modeli rozwoju miast oraz międzynarodowym ekspertem w zakresie operacyjnych modeli symulacyjnych interakcji między użytkowaniem gruntów a transportem. Jego zainteresowania badawcze i liczne publikacje naukowe koncentrowały się między innymi na międzynarodowych systemach miejskich i ewoluujących celach polityki przestrzennej. Jego koncepcje, np. dotyczące policentrycznego rozwoju Europy, stały się podstawą Europejskiej Perspektywy Rozwoju Przestrzennego opracowanej w 1999 r. Był współautorem modelu SASI/IASON oraz licznych prac związanych z dostępnością transportową i jej wpływem na rozwój społeczno-gospodarczy. Po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej badania te zainspirowały opracowanie w IGiPZ PAN polskiego multimodalnego wskaźnika dostępności transportowej (WMDT), który jest do dziś stosowany w ocenie projektów infrastrukturalnych.

Michael Wegener był głęboko zaangażowany i zatroskany globalnymi kwestiami ekologicznymi, zarówno zawodowo, jak i prywatnie. Mieszkał w skromnym, dostosowanym do jego potrzeb domu w jednym z przemysłowych osiedli Zagłębia Ruhry. Podczas podróży do Warszawy korzystał zazwyczaj z nocnego pociągu z Kolonii. Rozmowy z nim były zwykle długie i wielowątkowe. Zapamiętamy Go nie tylko jako doskonałego naukowca, ale również jako serdeczną i ciepłą osobę. Gościnność, z jaką przyjmował gości z Polski w Dortmundzie, pozostanie w naszej pamięci.

Spotkania i dyskusje z profesorem Michaelem Wegenerem były zawsze wyjątkowe i interesujące. Wiedzieliśmy, że oprócz bieżących spraw projektowych poruszymy także takie tematy, jak rola państwa w gospodarce, zasadność budowy nowej infrastruktury drogowej czy przyszłość światowej energetyki. W okresie transformacji systemowej w Polsce były to ważne tematy, a nasze opinie niekiedy się różniły. Profesor Wegener zawsze starał się przekonać nas do swoich poglądów. Nie zawsze mu się to udawało, ale pytania, które stawiał, pozostawały aktualne. Nawet dziś zmuszają czasem do krytycznej oceny własnych poglądów. Będzie nam brakowało tych dyskusji.

Piotr Korcelli, Tomasz Komornicki, IGI PAN